

Åfjord kommune
Att: Kjell Vingen
Øvre Årnes 7
7170 ÅFJORD

Åfjord kommune Trøndelag - Uttalelse til varsel om planoppstart av detaljregulering for Bessaker havn og næringspark

Vi viser til oversendelse datert 14.01.2020 med ettersendt varsel om oppstart av detaljregulering for Bessaker havn og næringspark i Åfjord kommune.

Med bakgrunn i innmeldte saker til regionalt planforum i Trøndelag 15.01.2020 fra Åfjord kommune, etterlyste vi dette og andre konkrete varsel om planoppstart som berører sjøområdene i kommunen. Det opplyses i oversendelsesbrevet fra kommunen om at oppstartvarselet ved en inkurie ikke ble sendt til Fiskeridirektoratet da dette ble sendt på høring den 18.10.2019, med høringsfrist 22.11.2019. Vi får det derfor tilsendt nå, og blir bedt om en uttalelse i saken.

Vi minner om at Fiskeridirektoratet region Midt er sektormyndighet for fiskeri og marint biologisk mangfold. Kommunen er gjennom plan- og bygningsloven § 5-2 pålagt å sende planforslag til berørte myndigheter. Vi anser oss som berørt av en plan dersom planen indirekte eller direkte berører sjøareal. Vi ber derfor om at alle planer som direkte eller indirekte berører sjøarealer sendes til oss i fremtiden.

Formål og planstatus

Formålet med planen er å legge til rette for næringsformål, primært landbasert oppdrettsanlegg.

Planområdet omfattes av gjeldende detaljregulering for Bessaker havn og næringspark. I tillegg utvides området noe i nordvestlig retning ut over denne. I kommuneplanens arealdel har dette arealet arealformål *«bruk og vern av sjø og vassdrag med tilhørende strandsoner»*.

Fiskeridirektoratets ansvar og medvirkning

Fiskeridirektoratet er myndighetenes rådgivende og utøvende organ innen fiskeri- og havbruksforvaltning i Norge, og er ansvarlig for forvaltningen av de levende marine ressursene. Vår oppgave i arbeidet med marin arealforvaltning er å ivareta fiskeri- og havbruksnæringens interesser i planprosesser i kystsonen, herunder ivaretagelse av marint biologisk mangfold, ved å tilstrebe en balansert og bærekraftig utnyttelse av kystsonen.

Fiskeridirektoratets regioner skal ivareta disse interessene i det regionale og lokale planarbeidet.

Uttalelse fra Fiskeridirektoratet region Midt

Vi har vurdert tiltaket i forhold til fiskeri- og akvakulturinteresser, samt marint biologisk mangfold.

Fiskeriinteresser

Det er registrert et rekestråleområde ved nordlige del av planområdet, og et område for snurpenot ved den vestlige delen. Cirka 500 meter mot nordøst, ved Bryggneset/Aunvika, ligger en låssettingsplass for sild. Her benyttes det også landnot. Denne er prioritert av fiskerne som viktig, og har vært i bruk i løpet av de siste 10-15 årene. Rundt Børøya og i Bessakersundet ligger et område for passive redskap (garn), cirka 580 meter fra planområdet.

Når det skal foregå utfylling i sjø, og eventuelt ved andre tiltak som peling og sprenging, må det tas hensyn til om kaste- og låssettingsplassen ved Bryggneset/Aunvika er i bruk. Fiskeriinteressene må om nødvendig varsles før arbeid iverksettes.

Med bakgrunn i de opplysninger som er gitt, fremgår det ikke at det er forhold som skulle tilsi at en detaljregulering som planlagt generelt vil komme i konflikt med eller ha negativ påvirkning på registrerte fiskeområder.

Våre registreringer kan hentes på Fiskeridirektoratet sin hjemmeside på internett med adresse: <https://kart.fiskeridir.no/fiskeri> (velg kystnære fiskeridata).

Akvakultur

Det er flere akvakulturlokaliteter i området. De nærmeste er to landbaserte settefisklokaliteter for laks, ørret og regnbueørret. Lokalitet 12596 Bessaker ligger cirka 350 meter øst for planområdet, og lokalitet 12595 Vikbukta cirka 760 meter østenfor. De nærmeste lokalitetene i sjø er 12599 Indre Skjervøy, cirka 2,8 kilometer nord for planområdet, og 19135 Sandøya III rundt 3,3 kilometer vest for planområdet. Begge er klarert for matfisk av laks, ørret og regnbueørret.

Marint biologisk mangfold

Fiskeridirektoratet har registrert et gyteområde for torsk like inntil vestlige del av planområdet. Hovedgyteperioden er opplyst å være mars-april. Havforskningsinstituttet har ikke kartlagt eller verdivurdert dette gyteområdet.

I Naturbase er det registrert en større kamskjellforekomst verdivurdert som svært viktig i hele planområdet i sjø.

Ut over dette kjenner vi ikke til registrerte forekomster av marint biologisk mangfold i nærområdet.

Formålet med detaljreguleringen er at det skal legges til rette for næringsformål på land ved at terrenget på Løaholmen tas ned til hensiktsmessig nivå. Den frigjorte massen fra dette er tenkt lagt i fylling i sjø i området nord for Løaholmen. Arealet her skal også legges til rette for næringsformål. Generelt er det slik at når det skal foregå utfylling i sjø, eventuelt sprenging, mudring og peling, må det vurderes om avbøtende tiltak må iverksettes. Eventuelle avbøtende krav for å ivareta biologisk mangfold på best mulig måte, må om nødvendig tas med i planbestemmelsene. Det kan for eksempel være at det skal benyttes masse og utfyllingsmetoder som er mest mulig skånsomme med tanke på spredning av partikler, at det benyttes siltskjørt/-gardin eller tilsvarende, og eventuelt at utfylling av masser ikke skal skje i gyteperioden for torsk dersom det kan ha negativ påvirkning på gyteområdet, gytesuksessen og tidlige livsstadier.

Ved utfyllinger i sjø i og nær kjente og registrerte gyteområder for torsk, bør generelt eventuelle endringer både lokalt i tiltaksområdet og i resipienten som kan påvirke gyteområdet og gyteaktiviteten for torsk negativt utredes nærmere, og det må tas hensyn til eventuell påvirkning på livet i sjøen. Utfylling kan, dersom det benyttes utfylling med uvasket sprengstein, medføre risiko for blakking av sjøvann på grunn av finpartikler, og nedslamming lokalt i sjøområdet. Blakking av sjøvann og nedslamming kan representere en trussel mot fisk og annet liv i sjøen.

Utfylling av sprengstein i sjø vil medføre økt turbiditet/partikkelspredning i vannmassene, og innebære risiko for spredning av ikke-omsatt sprengstoff og metaller fra bergmassene. Udetonert sprengstoff kan føre til eutrofiering på grunn av nitratmengden. Metallers giftvirkning for vannlevende organismer er godt dokumentert i litteraturen. Det er ikke ønskelig at skarpe, flisige eller nåleformede partikler fra nydannet bore- og sprengstøv spres i vannmassene. Disse kan sette seg i gjellene på fisk og skade disse, forårsake kvelning og gi sårdannelse i annet biologisk vev. De kan også være skadelig for andre vannlevende organismer, spesielt stedbundne. Fysiske egenskaper ved mineraler fra harde bergarter medfører et særlig stort skadepotensial i denne sammenheng. Partikkelspredning bør derfor begrenses mest mulig.

I planområdet må alle tiltak i sjø sees i sammenheng med gyteområdet for torsk i Bessakersundet. Det er usikkert hvordan finpartikler og eventuelt slam fordeles i gyteområdet og påvirker dette, og hvilken påvirkning det vil være på bunnforholdene. Det er viktig å sikre at gyteområdet og verdien av dette ikke forringes. Det må derfor tas

hensyn til eventuell påvirkning og/eller negative effekter på dette og tidlige livsstadier for torsk. Spesielt i en anleggsfase med tanke på utfylling i sjø.

For å ivareta marint biologisk mangfold på best mulig måte vil derfor nødvendige klare fastsatte reguleringsbestemmelser være viktige. Spesielt dersom utfyllingen i sjø vurderes å kunne påvirke gyteområdet, gytesuksessen og tidlige livsstadier for torsk negativt. Dersom vurderingen av tiltaket tilsier at det kan ha negativ påvirkning, bør det i bestemmelsene blant annet også fastslås eksempelvis at «*Utfylling av masser skal ikke skje i gyteperioden for torsk, fra til og med*». Eksakt tidsvindu kan spesifiseres nærmere etter innspill fra for eksempel Havforskningsinstituttet (HI). Omfanget av og lengden på de tidlige livsfasene er avhengig av flere variabler, og vanskelig å fastslå på enkeltlokaliteter uten særskilt kunnskapsinnhenting. HI har god kunnskap om gyteområder, og kan bidra med nærmere avklaringer på dette.

Oppsummering

Fiskeridirektoratet region Midt kan ikke se at planarbeidet vil medføre vesentlige konsekvenser for fiskeri- og akvakulturinteressene med tanke på bruk av sjøområdet. Men vi har ikke tilstrekkelig kunnskap om eventuelle påvirkninger av utfyllingen i sjø på gyteområdet for torsk. Vi forutsetter derfor at dette vurderes nærmere. Hvilken betydning tiltaket eventuelt vil kunne ha på blant annet tidlige livsstadier, konsekvenser for overlevelsen til egg- og larvestadiet, gyteområdet og gytesuksessen totalt sett for torsk, vil være viktig å få klarlagt.

Ved planlagt utfylling og eventuelle andre tiltak i sjø må konsekvensene for marint biologisk mangfold vurderes, og om nødvendig må avbøtende tiltak fastsettes i planbestemmelsene.

Det må også tas hensyn til kaste- og låssettingsplassen for sild ved Bryggneset/Aunvika dersom det står fisk på denne. Fiskeriinteressene må om nødvendig varsles før arbeid iverksettes.

Fiskeridirektoratet region Midt har ut over dette ingen ytterligere merknader til arbeidet med oppstart av detaljregulering for Bessaker havn og næringspark i Åfjord kommune.

Med hilsen

Kristin Skarbøvik
seksjonssjef

Ole Einar Jakobsen
seniorrådgiver

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten håndskreven underskrift.

Mottakerliste:

Åfjord kommune

Øvre Årnes 7

7170

ÅFJORD

Kopi til:

Fylkesmannen i Trøndelag

Postboks 2600

7734

STEINKJER

Kystverket

Postboks 1502

6025

ÅLESUND

Trøndelag fylkeskommune

Fylkets hus Postboks
2560

7735

STEINKJER

